

Kazimierz Jeżewski

8 września 2012

Pięknym przykładem pracy wychowawczej jest działalność Kazimierza Jeżewskiego (1877-1948), twórcy instytucji wychowawczych, u których postaw leżały idee i koncepcje trwałej wartości. Jeżewski jako wychowawca wyróżniał się ogromnym zaangażowaniem w działania i rozumną ojcowską troską otaczał każde dziecko wymagające opieki. Cechowała go bezinteresowność i wielka żarliwość w tworzeniu nowoczesnych instytucji wychowawczych. Jego wielki sukces pedagogiczny przeszedł do historii opieki nad dzieckiem, bowiem potrafił wyrwać z niedoli i wychować na wartościowych ludzi około 1200 sierot. Kazimierz Jeżewski pozostaje przykładem wielkiego działacza, którego jedynym celem życia było dobro dzieci.

Koncepcja pedagogiki opiekuńczej w wersji K. Jeżewskiego wyrosła na tle krytyki dotychczasowej i filantropijno-religijnej działalności w tym zakresie realizowanej w ramach tzw. opieki zakładowej.

Według Jeżewskiego rozwiązanie problemu opieki nad dzieckiem polegało na umieszczeniu sierot w obszernych budynkach przypominających koszary. W wielu zakładach tego typu dzieci nosiły jednolite mundurki, nie posiadały mienia osobistego, pozostawały stłoczone w ogromnych sypialniach pod strażą personelu nie posiadającego specjalnych kwalifikacji, którego jedyną troską było unikanie jakichkolwiek kłopotów przez narzucanie dostatecznie surowej dyscypliny.

W tego typu sierocińcach znaczna część dzieci była niejako zamknięta przez długi okres życia – do 14-16 lat pracując w szkole lub przyszkolnych warsztatach prawie całkowicie odizolowana od świata zewnętrznego.

Ostro występujące potrzeby opieki nad dzieckiem opuszczonym i osieroconym pobudziły do poszukiwania niezbędnych rozwiązań

organizacyjnych. W tym kontekście wystąpiła koncepcja gniazd i wiosek kościuszkowskich.

Pomysł opierał się na rodzinie, która jest „kamieniem węgielnym społeczeństwa” i niezależnie od okresów historycznych i istniejących warunków miał opierać się o gniazda sieroce tj. małorolne gospodarstwa, stanowiące własność kraju.

Wprowadzenie w życie koncepcji kompensacji sieroctwa w ujęciu pedagogiki opiekuńczej K. Jeżewskiego zbliżone było do okresów, w którym realizowane były założenia pedagogiczne i społeczne wiosek dziecięcych. W rozwoju i realizacji tej koncepcji można wyróżnić pięć okresów:

- poprzedzający I wojnę światową;
- okres pierwszej wojny światowej;
- rozwój koncepcji w II Rzeczypospolitej;
- w czasie okupacji hitlerowskiej;
- w Polsce Ludowej.

W okresie poprzedzającym pierwszą wojną światową założono 6 gniazd, które dawały opiekę, odpowiednią egzystencję oraz przygotowanie do pracy zawodowej przeszło 100 sierotom w wieku od 9 do 17 lat.

Każde gniazdo posiadało nauczycielkę – instruktorkę, która czuwała nad wykształceniem dzieci w zakresie elementarnym. Okres ten miał także na celu ujawnienie uzdolnień i zainteresowań w celu wyboru kształcenia zawodowego zgodnego z predyspozycjami osobowymi. Towarzystwo zadbało o umieszczenie każdego wychowanka w bursie czy internacie oraz finansowało jego naukę, to jednak gniazdo pozostawało nadal domem, do którego wracał w potrzebie oraz w czasie wakacji. Szczególnie uzdolnionych kierowano do gimnazjum a następnie na studia wyższe. W czasie kształcenia zawodowego młodzież otrzymywała

stypendia od Towarzystwa, które trzeba było zwrócić w ciągu 15 lat od czasu ukończenia edukacji i po 5 latach przeznaczonych na zagospodarowanie się.

Okres poprzedzający pierwszą wojnę światową wykazał pozytywną stronę realizacji koncepcji wiosek dziecięcych przez K. Jeżewskiego.

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.